

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd Iulianus Christianis forum, iudicia, & gentilium literarum cognitionem
interdixit, & de Basilio magno, Gregorio Theologo, & Apolinario, qui Iuliano
restiterunt, ad gentilium formam sacras ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

palá per plateas curfitare, clamare, lachrymas fundere, deſi-
ipſum & omnes homines teſtari, ſe Chriſtianos eſſe, & in
ea fide permanere: atq; ignoratione illius, quod factú erat
(ſi verum omnino dicendum eſſet) ſolam manum, animo
proſus repugnante, Gentilitatis labe pollutá fuiſſe. Vbi
autem ad imperatoré veniút, proiecto ad pedes eius, quod
dederat, auro, valde cóſtantibus & generoſis animis poſtu-
lant, vti ſuú ac propriú munus recipereut, hoc eſt, vt necé
ſubirét. Nam ré planè eſſe, cuius ipſos nunquá peniteret,
ſi pro ſcelere, quod inconſyderatè admiſiſſet, toto corpo-
re, idq; ppter Chriſtú, penas perſoluerét. Imperator verò
licet ea re grauiter commótus, noluit tamen eos interfice-
re, inde illis honos tribueretur martyrij, ſed è militum nu-
mero exemptos, aula ſua exturbauit.

*Quòd Iulianus Chriſtianiſ forum, iudicia, & gen-
tilium literarum cognitionem interdixit, & de
Bafilio magno, Gregorio Theologo, & Apolina-
rio, qui Iuliano reſtiterunt, & ad gentilium for-
mam ſacras literas conuerterunt, ac præcipuè
Apolinarius, & Gregorius Naziancenus, quo-
rum alter admodum Rhetoricè pleraq; conſcri-
pſit, alter carmine heroico præſtantiſſimos quoſq;
poetarum imitando expreſſit. CAP. XVII.*

HOc animo fuit etiam aduerſus omnes Chriſtianos
imperator: ſiquidè cum nihil haberet criminis, quod
illis poſſet obiicere, arrepta tamen ex eo occaſione,
quòd idolis immolare recuſarent, ius reip. eis denegauit,
& neque in communes hominum congreſſus, neque in
forum venire, neq; iudicium exercere, neq; gerere magi-
ſtratum, neq; vllum dignitatis gradum obtinere permiliſit.
Porrò autem vetuit, ne Chriſtianoſ liberi poetas & alios
ſcriptores Gentiles perdiſcerent, neúe horú doctores adi-
rent. Nam non mediocriter eius animum offendebat, non
ſolú Apollinarius Syrus, vir oí doctrinæ genere, & orati-
onis formis inſtructus, verum Baſilius quoq; & Gregorius
Cappadoces, qui omnibus illius ætatis rhetoribus laudè
præcipiebát, atq; alii eodè tẽpore q̄ plurimi diſerti viri.

Quorum

Quorum alij sunt decreta concilii Nicæni, alij hæresim Arianam amplexati. Hinc igitur solum quoniã magnam ad persuadendum facultatem posse parari censebat, vetuit ne Christiani Gentilium disciplinis instruerentur. Quo quidem tempore Apollinarius, quem dixi, quò sua multiplici doctrina & bonitate ingenij oportunè multis prodesset, ad exemplar poëmatis Homeri, veterem Hebræorũ historiam vsque ad regnum Saulis carmine heroico conscripsit, & totũ opus in viginti quatuor libros distribuit, singulisq; singularum literarum Græcarum nomen imposuit, numero earundem & ordine omnino seruato. Comædias quoq; composuit fabulis Menandri similes. Itemque Tragedias Euripidis, & Liricos Pindari versus imitatione adumbravit. Ad summam, argumentis è sanctis literis depromptis, de illis ad similitudinẽ earũ disciplinarũ, quæ ἐγκύκλιαι appellantur, scripsit: breuiq; temporis spatii opera edidit, quæ numero, dicendi vi, ipso orationis habitu, sermonis proprietate, forma deniq; & dispositiõẽ scripta Gentiliũ, qui in his rebus cum primis excellabant, exæquarunt: adeo vt nisi antiquitatem admirarentur homines, & quibus assueti fuerint, ea chara haberent, lucubrationes Apollinarii nõ minoris, q̃ veterũ scriptorũ æstimerent, ea sq; itidẽ docerent: eiusq; ingeniũ eò magis suspiceret, q̃ veterũ singuli in vno genere separatim elaborarẽt: iste aut ad omne genus scripti animũ applicas, vim, & virtutẽ cuiusq;, cũ vsus postularet, accuratè expressit. Nõ obscurus est ille quidẽ liber, quem, aduersus imperatorem Iulianum, siue aduersus philosophos Gẽtiles pro veritate inscripsit: in quo sine vllis sacrarũ literarũ testimoniis plane ostendit eos in illo, quod de Deo sentiendũ est, per errorem vehemẽter lapsos esse. Quæ irridẽs imperator, episcopis eius temporis facillè præstantissimis scripsit hæc verba: *Legi, intellexi, improbaui.* Ad quæ rescripsere episcopi: *Legisti quidem, sed non intellexisti. Nam si intellexisset, non improbasset.* Sunt qui hanc epistolã Basilio ecclesiæ Cappadocię antistiti attribuat: neq; id sanè immeritò. Sed siue eius sit siue alterius, qui eam scripsit, quisquis fuerit, iure tum propter magnitudinem animi, tum propter eruditionem debet laudari plurimum.